

**SOCIO-DEMOGRAPHIC FACTORS AFFECTING
CONDOM USE AMONG MEN IN KANCHANABURI DSS**

CHINTANA AEKSUK

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH RESEARCH)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2007

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยทางสังคมและประชากรที่มีผลต่อการใช้ถุงยางอนามัยของประชากรชาย ในพื้นที่เฝ้าระวังทาง
ประชากร จังหวัดกาญจนบุรี(SOCIO-DEMOGRAPIC FACTORS AFFECTING CONDOM
USE AMONG MEN IN KANCHANABURI DSS)

จินตนา เอกสุข 4938540 PRRH/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากร และอนามัยเจริญพันธุ์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ศศ.ดร. อารีย์ พรหมไม้ ศ.ดร. ปราโมทย์ ประสาทกุล

บทคัดย่อ

ถุงยางอนามัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรคเอดส์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของ ประชากรชายในพื้นที่เฝ้าระวังทางประชากร จังหวัดกาญจนบุรี และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ถุงยางอนามัยกับปัจจัยทางประชากรและสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรชายอายุ 15-59 ปี จำนวน 10,813 คน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการเฝ้าระวังทางประชากร จังหวัดกาญจนบุรีในการสำรวจเมื่อปี พ.ศ.2547 โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ตัวแปรเดียว เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง 2) การทดสอบไคสแควร์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและการใช้ถุงยางอนามัย และ 3) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก เพื่อทดสอบปัจจัยทางประชากรและสังคมที่มีผลต่อการใช้ถุงยางอนามัย โดยสัญชาติ และพื้นที่อยู่อาศัยเป็นตัวแปรควบคุม

จากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 28 ของกลุ่มตัวอย่าง เคยใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ และ ร้อยละ 12 เคยใช้ในระยะเวลา 12 เดือนก่อนการสำรวจ ผลการทดสอบไคสแควร์พบว่า อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ถุงยางอนามัย จากการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก การศึกษาระดับต่ำ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่ใช่สัญชาติไทย อาศัยในพื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่ทำไร่ พื้นที่สูง และพื้นที่เศรษฐกิจแบบผสมผสาน จะมีโอกาสการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น

นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้ถุงยางอนามัยกับคู่สมรสและคู่ประจำมีอัตราต่ำ และจะใช้ถุงยางอนามัย ต่อเมื่อต้องการป้องกันการตั้งครรภ์เท่านั้น ส่วนการเข้าถึงแหล่งบริการถุงยางอนามัย กลุ่มตัวอย่างสามารถหาซื้อได้จากร้านสะดวกซื้อ และร้านขายยา ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ ควรให้ความสนใจอัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่สมรสมากขึ้น การเข้าถึงแหล่งบริการถุงยางอนามัย และราคาของถุงยางอนามัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มอัตราการใช้ถุงยางอนามัยในประชากรเพศชาย

**SOCIO-DEMOGRAPHIC FACTORS AFFECTING CONDOM USE AMONG MEN
IN KANCHANABURI DSS**

CHINTANA AEKSUK 4938540 PRRH/M

M.A. (POPULATION AND REPRODUCTIVE HEALTH RESEARCH)

THESIS ADVISORS: AREE PROHAMMO Ph.D., PRAMOTE PRASARTKUL Ph.D.

ABSTRACT

Globally, condoms are an important method of preventing pregnancy and sexually transmitted diseases (STDs), especially HIV/AIDS. This study aims to describe condom usage among men in the Kanchanaburi Demographic Surveillance Survey (KDSS) and to assess the relationship between current use of condoms and socio-demographic factors, while controlling for ethnicity and place of residence. The analysis was based on 10,813 men aged 15-59 years and derived from the 5th round of the Kanchanaburi DSS, conducted in 2004 by the Institute for Population and Social Research, Mahidol University.

The analyses employed in this study were: (1) univariate analysis to describe the general characteristics of respondents; (2) chi-square test used in bivariate analysis to examine the relationship between independent variables and current use of condoms; and, (3) logistic regression analysis to estimate the effect of socio-demographic factors on current use of condoms while controlling for ethnic group and place of residence.

It was found that 28 percent of men had used condoms at least once, and 12 percent had used them in the past 12 months. Bivariate analysis showed that low use of condoms was significantly related to older age, lower education, being married, working in the agricultural sector, being non-Thai, and living in four strata (rice, plantation, upland and mixed economy areas). The percentage of men using condoms with their spouse or regular partner was low. They were mainly used for preventing pregnancy. Sources of condoms were primarily convenience stores and drug stores. Logistic regression analysis showed that age, marital status, and education were predictors of condom use. Therefore, health promotion programmes should also focus on married couples to promote condom use within marriage. Affordability of condoms is also an important factor and free condom distribution or a low price condom programme should be launched to increase condom usage.

**KEY WORDS: MEN / CONDOM USE / KANCHANABURI DEMOGRAPHIC
SURVEILLANCE SYSTEM / THAILAND**

48 pp.